

۲۰۲۳/۰۲/۲۲

سید عظیم حسینی / مختصات افغانستان / هنرمندان

اقتباس از نوشته: دکتر سید حشمت حسینی فرزند سید محمد داود الحسینی

معرفی «محمد داؤد الحسینی» در قاموس کبیر افغانستان

استاد سید محمد داؤد الحسینی شاعر، محقق و بیدل شناس از پرکارترین استادان هنرمند و از سرآمدان هنر خط در قرن چهاردهم هجری (قرن بیستم م) بوده است. وی فرزند سید محمد اسماعیل حسینی «ذبیح» - مدفون بابای خودی کابل - فرزند سید محمد ابراهیم فرزند سید سلیمان حشمت الله که مدفون در جوار قصر دارالامان کابل میباشند.

استاد سید محمد داؤد حسینی به روز دو شنبه 12 اسد 1276 هجری شمسی مطابق 2 اگست 1897 میلادی در دهکده تپیه که قصر دارالامان کابل در همان محل بنا یافته است، چشم به جهان هستی کشود.

تحصیلات استاد حسینی از آوان کودکی نزد دانشمندان و هنرمندان نامدار به شاگردی نشست. نخست اساسات خوشنویسی را نزد پدرش سید اسماعیل حسینی «ذبیح» که مردی عالم و بزرگوار بود و خط نسخ رابه شیوه میرزا احمد نیریزی و آقا ابراهیم قمی در نهایت متانت و صفایی می نوشت، آموخت و بعد از آن از خطاط نامدار زمان سید عطا محمد شاه حسینی قندهاری کسب تجربه کرد. حسینی همچنان تحصیلات خویش را در مکتب حبیبیه و دارالمعلمین به پایان رسانید. دانش و علوم متداوله را از پدر خود و بعضی استادان عصرش چون مولوی عبدالواسع و مولوی عبدالرؤف فرا گرفت.

حسینی افزون بر خدمات علمی، هنری و اداری و تدریس در فاکولته های ادبیات و حقوق پوهنتون کابل، در دوره های دوازدهم و سیزدهم شورای ملی افغانستان به حیث سناتور در مجلس اعیان مشغول کار بود. بعد از آن به حیث مشاور فرهنگی و مصاحب اعلیحضرت فقید محمد ظاهر شاه مقرر گردید که تا به هنگام کودتای سردار محمد داؤد خان به این وظیفه ادامه داد، موصوف از آغاز کار رسمی تا پایان، مدال ها، تقدیر نامه ها و جوایز فراوانی از مقامات دولتی دریافت کرده است که از آن جمله می توان از نشانهای معارف، خدمت و صداقت یاد کرد.

جایگاه در خوشنویسی:

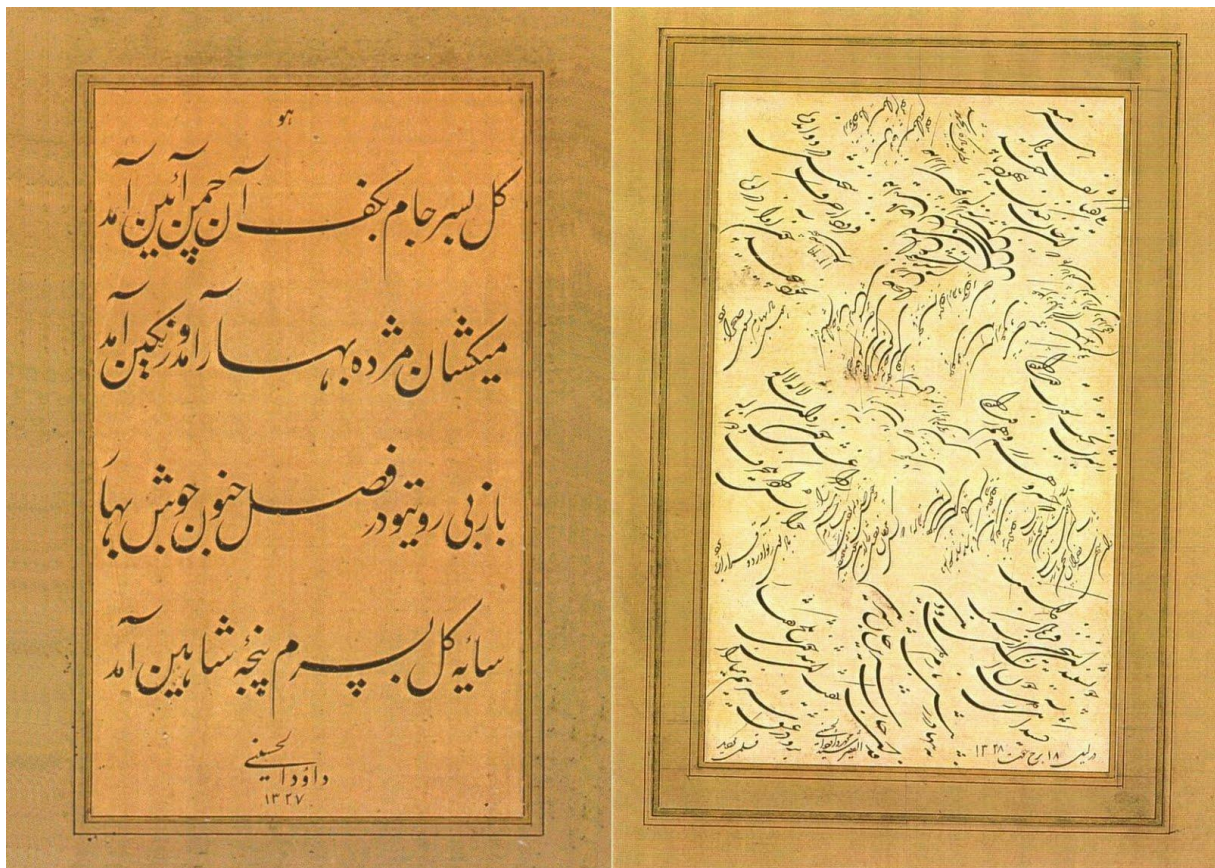
عبدالرؤف فکری سلجوقی سید محمد داؤد حسینی را در خطوط نستعلیق و شکسته از نوادر روزگار و اساتید گرانمایه این فن شریف و هنر لطیف می داند و مهارت او را در کوچک نویسی نیز اشارت می نماید که حسینی بر یک دانه برنج باریک سوره های فاتحه و اخلاص را همراه با تاریخ و امضای نوشته است که عقل تماشاگر را به وادی حیرت می کشاند. مولانا خال محمد خسته حسینی را که انواع خطوط نستعلیق، نسخ، شکسته و ثلث را با انواع خطوط کوفی از پدرش و یک عده از خطاطان دیگر فرا گرفته است، یگانه روزگار می داند. قاری عبدالله ملک الشعراء در ستایش خوشنویسی این هنرمند سخنور چنین گفته است «خط داؤد ما ز شیوه خوب - به خط میر عماد مانند است»

استاد حسینی از آغاز انتشار «سراج الاخبار» با آن جریده همکاری نمود و از همان زمان با محمود طرزی آشنا شد و از دوستان و همفکران او گردید. موصوف با «امان افغان» همکاری نزدیک داشته است. همزمان با مسؤولیت ها در «سراج الاخبار» و «امان افغان»، در مکاتب آن عصر به حیث استاد خط و ادبیات فارسی به تعلیم و پرورش شاگردان می پرداخت. کتیبه های طاق ظفر پغمان، مینار علم و جهل در دهمزنگ کابل، مینار نجات وطن در چهارراهی کنار بالاحصار کابل که در سال 1357 شمسی به هدایت دولت به قدرت رسیده ویران گردید، دو مینار یادگار جنگ استقلال در انتهای جاده دارالامان کابل، مینار عبدالوکیل خان در دهمزنگ کابل، مینار استقلال در وسط جاده ارگ و پل محمود خان این شهر و بسا کتیبه های دیگر تاریخی به وسیله سید محمد داؤد حسینی نوشته شده است. لوحه یی بر فراز دروازه مزار حضرت علی کرم الله وجهه در بلخ، لوح سنگ های مزار شخصیت های تاریخی کشور چون حضرت سنایی

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

غزنوی، مزار حضرت عبدالقادر بیدل در خواجه رواش کابل، لوحه سنگ اعلیحضرت محمد نادر شاه به وسیله حسینی خطاطی شده است. آخرین لوح سنگی که استاد نوشته است، بر آرامگاه استاد صلاح الدین سلجوقی قرار دارد. بارها بر یکدانه برنج بسم الله و سوره های فاتحه و اخلاص و اسم خود را با مزایای خوشنویسی تحریر و در معرض نمایش گذاشته است.

غروب این استاد وستاره علم و معرفت شام روز یکشنبه 17 جدی 1357 شمسی مطابق 7 جنوری 1979 میلادی در اثر سکتۀ قلبی در منزل شان (باغ نواب کابل) اتفاق افتاد و به ساعت 3:45 بعد از ظهر روز دو شنبه 17 جدی 1357 خورشیدی در محوطه زیارت بابای خودی (ع) دفن شد.

نمونه ای از خط استاد سید محمد داود الحسینی

اقتباس از نوشته: داکتر سید حشمت حسینی فرزند سید محمد داود الحسینی

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په خير و لولئ